

Datum: 11.5.2006
Št.: 306-37/2006-3

Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence, Kotnikova 28, Ljubljana, je na podlagi 6. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/2003, 45/2004 in 138/2004), tretjega odstavka 38. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 56/1999 in 37/2004; v nadaljevanju: ZPOmK) ter ob uporabi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/1999, 70/2000, 52/2002 in 73/2004; v nadaljevanju: ZUP) v zadevi koncentracije družb HENKEL KGaA, Henkelstrasse 67, D-40589 Düsseldorf, in IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES ÖSTERREICH GmbH, Handelskai 94-96, A-1206 Wien, ki ju v postopku presoje koncentracije po pooblastilu zastopa odvetniška pisarna Jadek & Pensa d.n.o. – o.p., s sedežem Tavčarjeva 6, 1000 Ljubljana, na podlagi skupne priglasitve koncentracije, sprejel naslednjo

ODLOČBO

Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence priglašeni koncentraciji družb HENKEL KGaA, Henkelstrasse 67, D-40589 Düsseldorf, in IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES ÖSTERREICH GmbH, Handelskai 94-96, A-1206 Wien, **ne nasprotuje**. Koncentracija **je skladna** s pravili konkurence.

Izvelek odločbe se objavi v Uradnem listu RS.

Obrazložitev:

I. PRIGLASITEV IN STRANKI POSTOPKA

1. Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence (v nadaljevanju: Urad) je dne 14.4.2006 prejel priglasitev koncentracije družb HENKEL KGaA, Henkelstrasse 67, D-40589 Düsseldorf (v nadaljevanju: Henkel), in IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES ÖSTERREICH GmbH, Handelskai 94-96, A-1206 Wien (v nadaljevanju: ICI), zaradi nameravanega nakupa poslovnega programa CIMSEC družbe ICI s strani družbe Henkel. Priglasitev koncentracije je skupna.
2. V skladu z 2. odstavkom 12. člena ZPOmK morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Uradu najpozneje en teden po sklenitvi pogodbe ali objavi javne ponudbe ali pridobitvi kontrolnega interesa, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih določa na podlagi 2. odstavka 37. člena ZPOmK sprejeta vladna Uredba o vsebini in zahtevanih elementih obrazca za priglasitev koncentracije podjetij (Uradni list RS, št. 4/2000). Udeleženci koncentracije so v priglasitvi dolžni navesti predlagane ali pričakovane datume dogodkov, pomembnih za izvedbo koncentracije. V primeru, da se v obdobju med priglasitvijo koncentracije in njeno izvedbo razmere na upoštevnem trgu bistveno spremenijo, je potrebno koncentracijo ponovno priglasiti Uradu.

3. Družbi Henkel in ICI sta dne 6.4.2006 sklenili Pogodbo o nakupu premoženja (Asset Purchase Agreement), na podlagi katere bo vse premoženje, povezano s programom Cimsec, preneseno v last hčerinskih družb podjetja Henkel. Urad je po pregledu priglasitve ugotovil, da je pravočasna v smislu 2. odstavka 12. člena ZPOmK. Priglasitelja sta dne 20.4.2006 vlogo dopolnila, s čimer je priglasitev postala popolna.
4. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 18/2004; ZUT) je priglasitelj plačal upravno takso po tarifni številki 65 v vrednosti 12.000 točk.
5. Družba Henkel je nemška komanditna družba, ki zaposluje okrog 50.000 delavcev in je s svojo dejavnostjo prisotna po vsem svetu. Delnice kotirajo na organiziranih trgih, pri čemer je večina navadnih delnic v lasti članov družine Henkel. Koncern deluje na treh strateških področjih: nega za dom, osebna nega ter lepila in kemična obdelava kovinskih in nekovinskih površin. Ta strateška področja so organizirana v štiri globalne poslovne sektorje: pralna in čistilna sredstva, kozmetika, lepila in tehnologije. Na območju Republike Slovenije deluje družba Henkel Slovenija d.o.o., s sedežem v Mariboru, ki je povezano podjetje Henkel CEE (Henkel Srednja in Vzhodna Evropa) s sedežem na Dunaju.
6. Imperial Chemical Industries PLC je mednarodni kemični koncern, ki ima okrog 32.000 zaposlenih in proizvaja več kot 50.000 proizvodov. Sestavlja ga pet globalnih skupin - ICI Paints, National Starch and Chemical Company, Quest International, Uniqema ter skupina Regional & Industrial Group, ki pa je regionalno orientirana za področje Indije, Pakistana in Argentine. Koncern je eden vodilnih proizvajalcev barv, lepil, maziv, dišav, škroba, sestavin ter dodatkov za hrano in pijače ipd.. Na področju Slovenije nima odvisnih družb.
7. Program CIMSEC, ki je predmet kupoprodaje, je del ICI Paints in je v lasti ICI Österreich in še nekaterih hčerinskih družb ICI PLC. Obsega proizvodnjo in prodajo lepil za ploščice ter proizvode povezane s ploščicami kot so sredstva za pripravo tal in sten ter fugirne mase. Premoženje, ki bo prodano podjetju Henkel, vključuje zlasti proizvodno lokacijo v Ebensee (Avstrija) in prodajne enote v Avstriji, na Madžarskem, v Češki Republiki, Slovaški, Hrvaški in na Poljskem. Skupaj s tovarno v Ebensee bo preneseno vse nepremično in premično premoženje tovarne Ebense, vse zaloge, licence, dovoljenja ali odobritve vladnih ali drugih oblasti in zasebnih oseb, povezanih s prenesenim premoženjem in programom Cimsec, vse blagovne znamke, internetne domene, kot tudi know-how in dobro ime povezano s temi znamkami ter druge povezane pravice intelektualne lastnine. Dodatno bodo preneseni tudi podatki, arhivi in dokumenti, ki se nanašajo na program Cimsec. Nadalje bodo predmet prenosa vse pravice in obveznosti, ki izhajajo iz sklenjenih pogodb programa Cimsec kot tudi vsi zaposleni in njihova upravičenja. Nobeno premoženje, ki je predmet prenosa, ni locirano v Sloveniji.

II. PODREJENOST ZPOmK

A *Koncentracija*

8. Posamezne hčerinske družbe Henkla in ICI-ja bodo sklenile posamične pogodbe o nakupu premoženja poslovnega programa Cimsec. Po izvršitvi nameravanega posla, bo vse premoženje povezano s programom Cimsec v 100 % lasti odvisnih družb Henkla. Predmet prodaje in nakupa in s tem predmet koncentracije je tako samo ICI-jev poslovni program Cimsec, s čimer bodo Henklove hčerinske družbe pridobile nadzor nad tem delom podjetja, ki jim bo omogočil izvajanje odločilnega

vpliva. V navedenem primeru gre za koncentracijo v smislu druge alineje 2. odstavka 11. člena ZPOmK, ki določa, da gre za koncentracijo podjetij v primeru, ko eno ali več podjetij bodisi z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali na kakršenkoli drug način pridobi neposreden ali posreden nadzor nad drugim podjetjem ali delom enega ali več podjetij. Do koncentracije podjetij namreč pride tudi v primeru, ko eno ali več podjetij pridobi nadzor zgolj nad delom ali deli podjetja, vendar mora biti del, nad katerim je pridobljen nadzor, sposoben samostojnega podjetniškega delovanja. Iz predložene dokumentacije izhaja, da je premoženje, ki je predmet kupoprodaje takšno, da lahko predstavlja samostojno podjetje.

B Preseganje pragov po 1. odstavku 12. člena ZPOmK

9. ZPOmK v 1. odstavku 12. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Uradu. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij ali z njimi kako drugače povezanih podjetij na slovenskem trgu v posameznem od zadnjih dveh let pred obdavčitvijo presegel 8 milijard tolarjev ali če so v transakciji udeležena podjetja ali z njimi kako drugače povezana podjetja skupaj ustvarila za več kot 40 odstotkov prodaj, nakupov ali drugih transakcij na znatnem delu slovenskega trga s proizvodi ali storitvami, ki so predmet transakcije, ali z njihovimi substituti.
10. Iz predloženih podatkov priglasiteljev izhaja, da je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij ter z njima povezanih družb v posameznem od zadnjih dveh let na slovenskem trgu pred obdavčitvijo presegel v prvi alineji 1. odstavka 12. člena ZPOmK določen prag 8 milijard tolarjev, zato je koncentracija podrejena določbam ZPOmK in mora biti priglašena Uradu.

III. SKLADNOST S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

11. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je trg, ki obsega vse proizvode oziroma storitve, ki so v očeh uporabnika zamenljivi ali nadomestljivi glede na njihove lastnosti, ceno in namen uporabe.
12. Dejavnost poslovnega programa Cimsec je proizvodnja in prodaja lepil za ploščice, dodatno pa Cimsec proizvaja tudi nekaj proizvodov povezanih s ploščicami, kot so sredstva za pripravo tal in sten (proizvedena z namenom priprave površin pred polaganjem ploščic), fugirno maso za ploščice in zaključne letvice. Vsi proizvodi se prodajajo pod blagovnimi znamkama CIMSEC in FUGENFLEX. Kot navajata priglasitelja se lepila za ploščice uporabljajo za pritrditev ploščic na stene, strop ali tla. Običajno se prodajajo kot del skupine proizvodov – npr. pri izgradnji kopalniških kadi ali ogrevanih tal. Tradicionalno jih uporabljajo specializirani obrtniki, ki polagajo ploščice in gradbinci, vendar v zadnjem času narašča število kupcev, ki ta dela opravijo sami in proizvode za polaganje ploščic kupujejo v trgovinah »Naredi sam«.
13. Lepila za ploščice se tako lahko prodajajo skupaj s povezanimi proizvodi kot so sredstva za pripravo tal in sten, fugirna masa za ploščice, zaključne letvice in zaščitni premazi. Udeleženca koncentracije sta mnenja, da končni porabnik šteje vse te proizvode kot sestavni del »paketa za polaganje ploščic«, ki se običajno kupi od enega proizvajalca pod eno blagovno znamko. Skladno s tem navajata, da se lahko upoštevni proizvodni trg opredeli kot enotni trg, ki vključuje vse navedene proizvode: lepila za ploščice, sredstva za pripravo tal in sten, ki so namenjena pripravi površin pred polaganjem, fugirne mase za zapolnitev vrzeli med ploščicami, zaključne letvice za ločevanje površin s ploščicami od ostalih površin in premazi, ki pokrijejo vrzeli med ploščicami in ostalimi

površinami. Urad je sledil navedbam priglasiateljev in določil kot relevantni proizvodni trg celoten trg lepil za ploščice, vključno s komplementarnimi proizvodi. Ker tudi ob ožji definiciji trga ne obstaja resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, Urad ni opravil analiz, s katerimi bi tako opredeljen proizvodni trg nadalje razčlenil.

B Upoštevni geografski trg

14. Upoštevni geografski trg obsega območje, kjer si konkurenti na upoštevem proizvodnem oz. storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji in nakupu proizvodov, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ga je mogoče oddeliti od sosednjih območij zato, ker so pogoji konkurence na teh območjih bistveno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd..
15. Velik del proizvodov, proizvedenih v tovarni Ebensee, Avstrija, se izvozi v sosednje države, zlasti na Madžarsko, v Slovenijo, Češko Republiko, Slovaško in južne dele Nemčije. Skladno s tem sta priglasiatelja mnenja, da je relevantni geografski trg širši od nacionalnega, t.j. slovenskega in vključuje vsaj zgoraj navedene države. Po njunih navedbah so tudi cene obravnavanih proizvodov v splošnem na približno enaki ravni kot na sosednjih geografskih trgih, pri čemer pa so cene v Sloveniji v spodnjem delu nivoja (npr. v primerjavi z Avstrijo). Glede na navedbe priglasiateljev v primeru obravnavane koncentracije Urad ni dokončno opredelil upoštevnege geografskega trga, saj predvidena koncentracija ne predstavlja resnega suma o neskladnosti s pravili konkurence. Pri konkurenčno pravni presoji nameravane koncentracije pa je Urad upošteval relevantne podatke za območje Republike Slovenije, saj kot pristojni nacionalni konkurenčni organ presoja učinke zadevne koncentracije na slovenskem trgu.

C Presoja koncentracije

16. Urad na podlagi 13. člena ZPOmK presoja koncentracije predvsem po tem, ali obstaja nevarnost ustvarjanja oziroma krepitve prevladujočega položaja, kar bi lahko povzročilo izločitev ali bistveno zmanjšanje učinkovite konkurence. Nevarnost je treba presojati na podlagi različnih konkurenčnih dejavnikov, med katerimi skupni tržni delež v koncentraciji udeleženih podjetij predstavlja pomemben, a ne odločilen element presoje. Skupni tržni delež je potrebno presojati tudi z vidika stopnje in razvoja konkurence, ovir pri dostopu na trg, tržnih položajev prizadetih podjetij, strukture tržnih deležev, mednarodne konkurenčnosti podjetij, ki se presojajo, kot tudi drugih dejavnikov.
17. Priglasiatelja sta Uradu posredovala oceno agregiranih vrednostnih podatkov o velikosti upoštevnege trga, ki temelji na njunih internih izračunih ter analizah in poznavanju trga, saj uradni statistični podatki o fizičnem in vrednostnem obsegu proizvodnje oz. prodaje lepil za ploščice in drugih komplementarnih proizvodov niso razpoložljivi. Pri tem navajata podatke za vsak segment trga ločeno, razen za zaključne letvice, ker na tem tržnem segmentu stranki praktično nista aktivni - Henkel na tem segmentu ni prisoten, Cimsec pa z zanemarljivim prometom. Tako ocenjujeta, da je v letu 2005 znašal vrednostni obseg slovenskega trga lepil za ploščice, skupaj s komplementarnimi proizvodi, približno 1,885 mrd SIT, pri čemer imajo lepila približno 52% delež, sredstva za pripravo sten in tal 17%, fugirne mase 19% in premazi 11% strukturni delež. Za preteklo leto ocenjujeta tržni delež Henkla na celotnem trgu na približno 10% in ICI-ja na manj kot 2%. Tržni deleži se na posameznih segmentih trga nekoliko razlikujejo od povprečja – približno enaki so na področju lepil in fugirnih mas, nekoliko nižji pri sredstvih za pripravo sten in tal (Henkel 4%, ICI manj kot 1%) in višji na področju premazov (Henkel 24%, ICI manj kot 1%), pri čemer pa so bili ti deleži v preteklih

treh letih dokaj stabilni.

18. Slovenski trg lepil za ploščice je relativno stabilen, brez izrazite rasti ali upada. V preteklih treh letih se vrednostni obseg trga ni bistveno spreminjal (manj kot 1% letna rast). Udeleženca koncentracije tako tudi v bodoče ne pričakujeta pomembnejših sprememb. Kot najpomembnejše konkurente na slovenskem trgu navajata naslednja podjetja: Cinkarna Celje s skupnim 15% tržnim deležem, Kema Puconci s 13%, Mapei s 15%, Uzin z 10% in Dyckerhoff s 7% tržnim deležem. Za vstop na trg ne obstajajo nobene relevantne ovire. Proizvodnja lepil za ploščice in povezanih proizvodov je tehnološko nezahtevna in ne zahteva pomembnih kapitalskih investicij. Sicer pa slovenski trg kot del evropskega trga velja za odprti trg, na katerem ni posebnih carinskih omejitev ali drugih regulatornih dejavnikov, ki bi omejevali vstop na trg. Prijaviteljema niso znana podjetja, ki bi v zadnjih treh letih vstopila na opredeljeni produktni trg ali, ki bi se z njega umaknila.
19. Lepila za ploščice in povezani proizvodi se prodajajo specializiranim podjetjem za polaganje ploščic in gradbincem ter velikim trgovcem na drobno, kot ponudnikom blaga »Naredi sam«. Prodaja preko trgovcev na drobno narašča, medtem ko prodaja preko tradicionalnih trgovcev na debelo specializiranim kupcem upada. Med najpomembnejšimi kupci stranki navajata velika trgovska podjetja: Baumax Ljubljana, OBI Kranj, Merkur Naklo, Mercator Ljubljana in Era Velenje. Velike trgovske družbe, ki prodajajo na drobno, vršijo znaten konkurenčni pritisk na proizvajalce. Trg velikih trgovcev na drobno je koncentriran in njihova pogajalska moč znatno presega pogajalsko moč proizvajalcev lepil za ploščice. Proizvajalci so tako v precejšnji meri odvisni od naročil velikih trgovcev na drobno. Poleg tega je po navedbah udeležencev koncentracije prodaja proizvodov Cimsec pod lastnimi blagovnimi znamkami tudi pod velikim konkurenčnim pritiskom cenejših proizvodov z lastno blagovno znamko, ki se prodajajo v trgovinah na drobno ponudnikov proizvodov »Naredi sam«. Splošen trend na trgu je namreč zamenjava blaga dražjih blagovnih znamk s cenejšim blagom z lastno trgovsko blagovno znamko. Za trg je značilna tudi vertikalna integracija znotraj skupine. Henkel ima dobavitelje samo iz družb v skupini (Henkel Polska, Henkel Magyaroszag, Henkel Duesseldorf), ICI pa ima za proizvode, ki jih prodaja v Sloveniji, dva zunanja dobavitelja – Hanna, Avstrija za premaze in Profili, Italija za zaključne letvice.
20. Predloženi podatki o vrednostnem obsegu poslovanja izkazujejo, da bi družba Henkel z nakupom poslovnega programa Cimsec, ob sicer nespremenjenih ostalih pogojih poslovanja, dosegla približno 12% skupni tržni delež, zato Urad ocenjuje, da s koncentracijo ustvarjeni položaj družbe Henkel na opredeljenem upoštevnom proizvodnem trgu lepil za ploščice in komplementarnih proizvodov ne bo ustvaril prevladujočega položaja družbe na trgu, ki bi omogočal izločitev njenih konkurentov oz. nastop na trgu, ki bi bil neodvisen od konkurentov ali potrošnikov. Možnost izbire, kot eden pomembnejših dejavnikov presoje skladnosti koncentracije s konkurenčnimi pravili, se za uporabnike teh proizvodov ne bo zmanjšala. Ob upoštevanju obstoječega stanja konkurence in splošnih razmer na upoštevnom trgu, še zlasti tržne oz. pogajalske moči velikih trgovcev, Urad sklepa, da obravnavana transakcija na območju Republike Slovenije ne bo prinesla nobenih bistvenih sprememb na opredeljenem proizvodnem trgu ali njegovih segmentih, ki bi lahko povzročile izločitev ali bistveno zmanjšanje učinkovite konkurence.

IV. ZAKLJUČEK

21. Na podlagi posredovanih podatkov s strani udeležencev koncentracije in ob upoštevanju drugih razpoložljivih podatkov Urad ugotavlja, da v zvezi z nakupom poslovnega programa Cimsec družbe ICI s strani družbe Henkel ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, zato je odločeno kot izhaja iz izreka te odločbe.

PRAVNI POUK:

Zoper to odločbo je mogoče vložiti tožbo v upravnem sporu pri Upravnem sodišču, oddelek v Ljubljani, Tržaška cesta 68a, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se mu pošlje po pošti. Tožba se lahko da tudi na zapisnik pri pristojnem sodišču. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila tožba priporočeno oddana na pošto ali ko je bila dana na zapisnik.

Pripravila:
Tanja Kolar

Andrej Plahutnik
DIREKTOR

Vročiti:

- HENKEL KGaA, Henkelstrasse 67, D-40589 Düsseldorf in
  - IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES ÖSTERREICH GmbH, Handelskai 94-96, A-1206 Wien
- oba po pooblaščenju:
Odvetniška pisarna Jadek & Pensa d.n.o. – o.p., Tavčarjeva 6, 1000 Ljubljana
- arhiv, tu.